

Инсон ва қонун

www.hudud24.uz

2021 йил 4 май
сешанба
№ 18 (1274)

www.hudud24.uz
insonvaqonun@adliya.uz
fb.com/hudud24official/
t.me/hudud24official/

hudud24

Endi 24 soat siz bilan!

- Энг сўнги хабарлар
- Хуқуқий маълумотлар
- Тахлилий мақолалар
- Мурожаатга жавоблар

Янги топилган маълумотларга кўра, Ўзбекистондан 1 миллион 951 мингга яқин киши урушга сафарбар этилгани аниқланди. Демак, ҳар уч нафар ўзбекистонликдан биттаси қўлига қурол олиб, фашизмга қарши жанг қилган.

9 МАЙ — ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

Оловли уруш йилларида бутун Ўзбекистон халқи "Ҳамма нарса — фронт учун", "Ҳамма нарса — Ғалаба учун!" деган ҳаётий эътиқод билан яшади. Мамлакатимиз фронт ортидаги мустаҳкам таъминот базасига айланди. Ўзбекистон халқи жанг қурол-яроғ, озиқ-овқат, кийим-кечак, дори-дармон ва бошқа зарур маҳсулотларни етказиб берди. Кўп миллатли аҳолимизнинг фидокорона меҳнати билан республикамиздаги 300 га яқин корхонада ҳарбий маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Шу даврда фронт ҳудудларидан юртимизга 151 та завод кўчириб келтирилди ва ғоят қисқа фурсатда ишга туширилди. Минг-минглаб уруш қатнашчилари мамлакатимизда ташкил этилган ҳарбий госпиталларда даволаниб, шифо топдилар.

ПЕДАГОГЛАРНИНГ ҲАҚҚИНИ

“куйдирмоқчи” бўлганлар панд еди

УЧКУДУҚ туман адлия бўлими томонидан туман халқ таълими бўлими ва унинг тизимидаги умумий ўрта таълим мактабларида Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 13 майдаги 392-сонли қарори билан тасдиқланган “Мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар ва мактабдан ташқари давлат таълим муассасалари педагог кадрларини аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги низом талабларига риоя этилиши ҳолати ўрганилди.

Ўрганиш давомида туман халқ таълими бўлими ва умумий ўрта таълим мактабларида мазкур низом талабларини таъминлашда бир қатор хато ва камчиликларга йўл кўйилганлиги аниқланди.

Хусусан, Низомнинг 13-бандида, таълим муассасалари раҳбарлари аттестация муддатини бир ой олдин эълон қилган ҳолда педагог кадрларни аттестациядан ўтказиш тартиби билан таништириши лозимлиги белгиланган бўлса-да, номзодларни аттестациядан ўтказиш тартиби билан таништирилганлиги тўғрисидаги ҳужжатлар мавжуд эмас.

Жумладан, тумандаги 3-мактаб педагоглари М.Гаффарова, И.Михеева, 4-сонли мактаб ўқитувчилари Ж.Маъмурова ҳамда О.Азимкуловаларга аттестациядан ўтганлиги тўғрисидаги сертификатлар тақдим этишда муддатлар бузилган.

Бундан ташқари, туман халқ таълими бўлими томонидан педагог кадрларнинг базавий тариф ставкалари миқдори, уларнинг малака тоифаси ёки лавозимига сертифи-

кат асосида қўшимча ҳақ тўлаб боришда, педагог ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлашда ҳам жиддий қонунбузилиш ҳолатларига йўл кўйилган.

Хусусан, Учқудуқ туман халқ таълими бўлимининг марказлашган ҳисобхонаси томонидан педагог ходимларнинг 34 нафарига 2020 йил 20 ноябрдан бошлаб олий тоифа учун тўланиши керак бўлган тўловлар 2020 йилнинг декабрь ойдан тўланганлиги натижасида 4 миллион 451 минг 497 сўм маблағ тўланмай қолган.

Шунингдек, Учқудуқ туман халқ таълими бўлими мудирининг 2020 йил 16 ноябрдаги “2020 йилда ўтказилган аттестация натижасида мувофиқ педагог кадрларга малака тоифалари бериш тўғрисида”ги буйруғи билан бўлимига қаршилик мактабларда 29 нафар педагог ходимларга аттестация комиссияси қарорига асосан биринчи малака тоифа берилган бўлиб, ушбу буйруқ халқ таълими бўлимининг марказлашган ҳисобхонасига кечиктириб

берилганлиги сабабли ушбу педагог ходимларнинг 27 нафарига тўланиши керак бўлган тўловлар бир ой кечиктириб тўланганлиги ва бунинг натижасида педагог ходимларга 4 миллион 168 минг 652 сўм маблағ тўлаб берилмаганлиги аниқланди.

Бундан ташқари, туман халқ таълими бўлимига қаршилик 8 та умумтаълим мактабиди директорлар томонидан иккинчи малака тоифа учун буйруқ берилган бўлса-да, ушбу мактабларнинг 32 нафар ходимига тўланиши керак бўлган 5 миллион 396 минг 481 сўм маблағ тўлаб берилмасдан қолган.

Туман адлия бўлими томонидан туман халқ таълими бўлимига киритилган тақдимнома натижасида олий, биринчи ва иккинчи малака тоифасига эга бўлган педагог ходимларга 14 миллион 16 минг 630 сўм миқдордаги иш ҳақи тўлаб берилиши таъминланди.

Йингитали ЭРМАМАТОВ,
Учқудуқ туман адлия бўлими бошлиғи

ПЕНСИЯ ИШИДАГИ МУАММО АДЛИЯ АРАЛАШУВИ БИЛАН ЕЧИМ ТОПДИ

БАҒДОД туман адлия бўлимига туманининг “Хитой” маҳалласида яшовчи фуқаро Анвархон Нажимовадан мурожаат келиб тушиди. Унда муаллиф иш ҳақи маълумотномаларидаги исм-фамилиясига тегишли ўзгартириш киритишда амалий ёрдам беришни сўраган.

Аниқланишича, 1961 йил 12 февралда туғилган А.Нажимова жорий йилнинг 12 февралда пенсия ёшига тўлиши муносабати билан Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси Бағдод туман бўлимига мурожаат қилган.

Буни қарангки, ёшлигида Анвархон Нажимованингни яқинлари “Санобар”, деб ҳам аташган. Шунинг учун собиқ Охунбоев ширкат хў-

жалигида ишлаган пайтида иш ҳақи китобларида исм-шарифи турлича қайд этилган. Яъни, 1976 йилдан 1981 йилгача “Хошимова Санобар”, 1981 йилдан 1984 йилгача эса “Нажимова Санобар”, деб юритилган. Бинобарин, пенсия жамғармаси масъуллари унга шахсига аниқлик киритиш юзасидан судга мурожаат этишини тушунтиришган.

Мазкур ҳолат адлия бўлими то-

монидан А.Нажимова тақдим этган ҳужжатлар асосида ўрганилганда, унинг исм-шарифи туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномага “Хошимова Анвархон Аширалиевна”, деб ёзилганлиги аниқланди. Шунингдек, 2018 йил 13 ноябрь куни Бағдод туман ИИБ томонидан Нажимова Анвархон Аширалиевна номига АС 0183648 рақамли фуқаролик паспорти ҳам расмийлаштириб берилган. Шу боис, адлия бўлими томонидан А.Нажимовага оид юридик фактни белгилаш юзасидан фуқаролик ишлари бўйича Риштон туманлараро судига ариза киритилди. Натижада, суднинг 2021 йил 12 март кунги хал қилув қарори билан мазкур ариза тўлиқ қаноатлантирилиб, собиқ ширкат хўжалигининг иш ҳақи китобларида 1976 йилдан 1984 йилгача “Нажимова Санобар”, деб юритилган ҳужжатлар фуқаро Нажимова Анвархон Аширалиевнага тегишли эканлиги факти белгиланди.

Икромжон ИСАҚОВ,
Бағдод туман адлия бўлими бошлиғи

БИР ЙИЛГА КЕЧИККАН ТЎЛОВ

ТОШКЕНТ шаҳар адлия бошқармаси томонидан фуқаро С.Каримовнинг шаҳар 3-клиник шифохонаси томонидан 2020 йил давомида иш ҳақи қисман тўлаб берилмаганлигидан норози бўлиб, Адлия вазирлигининг “Ишонч телефони”га қилган мурожаати ўрганиб чиқилди.

С.Каримов 2020 йилнинг октябрь ойига қадар шифохонада фалоят юритган, бироқ иш ҳақи 2020 йилнинг февраль ойдан буён ҳар ой доимий равишда қисман тўлаб берилмаган.

Шифохонанинг 2021 йил 12 январдаги хатига кўра, барча ходимларга иш ҳақининг бюджет маблағлари ҳисобидан тўланганидан қисми тўлаб берилган бўлиб, бироқ хўжалик ҳисобидан тўланганидан қисми бўйича 2020 йилнинг февраль-декабрь ойларига қадар қарздорлик мавжудлиги маълум бўлди.

Шунингдек, шифохона раҳбарининг жорий йил 4 февралдаги хатига 2019 йил июнь-август ойларига шифохонада таъмирлаш ишлари амалга оширилганлиги, 2020 йил 15 мартдан 10 майгача ва 18 июлдан 10 августгача Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг тегишли буйруқлари билан шифохона қарантинга ёпиқлигини сабабли иш ҳақининг хўжалик ҳисобидан тўланганидан қисми бўйича қарздорлик вужудга келганлиги ваз қилиб кўрсатилган.

Меҳнат кодексининг 154-моддасига кўра, иш бериувчи ўзининг молиявий ҳолатидан қатъи назар, ходимга бажарган иши учун ҳақни белгиланган меҳнат ҳақи шартларига мувофиқ ушбу Кодекснинг 161-моддасида кўрсатилган муддатларда тўлаши шарт.

Ишчи-ходимларга 2020 йилдаги қарздорликни ундириш бўйича фуқаролик ишлари бўйича Миробод туманлараро судига 2021 йил 24 мартда жами 72 та ариза киритилди ва жорий йил 29 мартдаги суд буйруғига кўра, 72 нафар ходимга 536 миллион 190 минг 311 сўм иш ҳақи ундирилди.

Мавлуда БОБОРАИМОВА,
Тошкент шаҳар адлия бошқармаси масъул ходими

МИНГБҮЛОҚ туман адлия бўлими томонидан тумандаги мактабгача таълим бўлимига қаршилик 1-, 7-, 39-сонли кўп тармоқли ихтисослаштирилган давлат мактабгача таълим ташкилотларида ишлаган ходимларнинг ойлик маошларига қўшиб берилиши лозим бўлган қўшимча ҳақлар тўлаб берилмаётганлиги юзасидан ўрганиш ўтказилди.

ХОДИМЛАРГА 542 МИЛЛИОН СЎМЛИК ҚЎШИМЧА ҲАҚ ҚЎШИЛМАГАН

Ўрганиш давомида, туман мактабгача таълим бўлими томонидан 1-сонли кўп тармоқли ихтисослаштирилган давлат мактабгача таълим ташкилотига 66 нафар ходимнинг жами 157 миллион 310 минг 786 сўм, 7-сонли мактабгача таълим ташкилотига 80 нафар ходимнинг жами 227 миллион 181 минг 310 сўм, шунингдек, 39-сонли мактабгача таълим ташкилотига 49 нафар ходимнинг жами 157 миллион 542 минг 4 сўм ойлик иш ҳақига 2020 йилнинг май-август ойлари учун уларнинг лавозим маошларига 100 фоизлик ҳақ тўланмаганлиги аниқланди.

Адлия бўлими томонидан туман мактабгача таълим бўлимига киритилган тақдимномага асосан 1, 7, 39-сонли мактабгача таълим ташкилотларининг жами 185 нафар ходимига 542 миллион 34 минг 100 сўм миқдордаги қўшимча ҳақлари ундириб берилди.

Жавлон РАЖАБОВ,
Мингбулок туман адлия бўлими бош маслаҳатчиси

Салимовнинг муаммоси судда ҳал бўлди

БОЁВУТ туман адлия бўлимига 2021 йилнинг 1-чораги давомида жисмоний ва юридик шахслардан жами 76 та мурожаат келиб тушган бўлиб, шундан 49 таси қаноатлантирилган, 15 тасига ҳуқуқий тушунтириш берилган.

Жумладан, жисмоний шахсларнинг иш ҳақларини ундириб бериш юзасидан фуқаролик ишлари бўйича Боёвут туманлараро судига 33 та 326 миллион сўмлик даъво аризаси киритилди, суд буйруқлари чиқарилди ва барча мурожаатлар қаноатлантирилди.

Жумладан, Боёвут туман “Бунёдкор” маҳалласида яшовчи фуқаро Жавахир Салимовнинг Боёвут туманлараро “Агрокимёхимия” минерал ўғитлар базасидан тўлаб берилиши лозим бўлган 31 миллион сўмлик иш ҳақини ундиришда амалий ёрдам сўраб ёзган мурожаати туман адлия бўлими томонидан ўрганиб чиқилди.

Ўрганиш натижасида фуқаро Ж.Салимовнинг манфаатига фуқаролик ишлари бўйича Боёвут туманлараро судига даъво аризаси киритилди.

Фуқаронинг меҳнат ҳуқуқи ва манфаатлари ҳимоя қилиниб, суд буйруғи билан 31 миллион сўмлик иш ҳақи ундириладиган бўлди.

Абдуманнон ИСМОИЛОВ,
Боёвут туман адлия бўлими бош маслаҳатчиси

ИШ ҲАҚИНИ ТЎЛАШ БЎЙИЧА МАЖБУРИЯТ ЮКЛАТИЛДИ

ТОЙЛОҚ туман адлия бўлими томонидан ўтказилган сайёр қабулда тумандаги 34-сонли мактабгача таълим ташкилотининг бир гуруҳ ходимлари ойлик иш ҳақи тўлаб берилмаётганлигидан норозилигини билдирган.

Аниқланишича, 34-сонли мактабгача таълим ташкилоти томонидан 2018-2019 йилларда жами 14 нафар ходимга 73 миллион 108 минг сўм миқдордаги иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар тўлаб берилмаган.

Мазкур қарздорликни ундириш юзасидан адлия бўлими фуқаролик ишлари бўйича Тойлоқ туманлараро судига даъво ариза киритди. Суднинг 2021 йил 15 апрелдаги буйруғи билан 14 нафар ходимга тўланмай қолган 73 миллион 108 минг 636 сўм миқдордаги иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларни тўлаб бериш юзасидан 34-мактабгача таълим ташкилоти зиммасига мажбурият юклатилди.

Нурамин ЭҒАШОВ,
Тойлоқ туман адлия бўлими етакчи маслаҳатчиси

Кўчқор НОРҚОБИЛ,

Ўзбекистон Ёзувчилар
уюшмаси аъзоси, ёзувчи.

Мактаб

ҒАЛАБА байрами куни тadbир тағши ҳамоно жангчи боболарни ўзимизча “бўлишиб” олардик. — Йўлдош бова бизники. — Бир қўл бова, анови, Саттор бова бизга.

— Чўтбой бовани биз оламиз. — Тали бова 9-“А” га...

Синфма-синф бўлиниб, мактаб боғида фахрли “фронтвик”ларнинг жанг саргузаштларини тингладик.

Орадан қирқ йил ўтди. Содда ва беғубор болалик ҳам ўша боболарим ортидан биз билан хайру хуш этиб кетди. Қишлоқда бугун уруш иштирокчилари қолмади. Улар юрагида чўкиб ётган уруш оғриқларини ҳам ўзлари билан бирга олиб кетишди. Бугун бир ёзувчи, уруш кўрган адиб сифатида менга азоб бераётган саволларнинг жавоблари ҳам уларнинг қалб қўрида қолиб кетганини ҳис қилаялман.

Эҳ, менинг беғуборгина болалигимнинг болалик боболари. Инсон умрини азиятга айлантирган минг бир оғриғу азобни ортмалаб кетдингиз, индамайгина, бировга оғирингиз тушмай, заминга оғирлик қиладиган юрагингиз оғирини ҳам ҳатто биз — болалар, жасоратпарвар ўқувчиларга билдирмай кетиб-сиз. Биз, шумтака болаларга ҳар бирингизнинг уруш ҳақидаги ҳикояларингиз ёд бўлиб кетган эди. Ўзимизча устингиздан кулиб кўярдик: “У уқкагардинг боваси, созлаб алдади-я...” Лекин, шундай бўлса-да, сизлар тўқиган маталларни жон кулогимиз

билан тингладик. Мароқли эди-да, мароқли. Бугун... бугун эса... Ёшим элликдан ўтиб англаб қолдим, сизлар биз — болаларнинг қалбимизни, шууримизни аяб-авайлаган экансиз. Шунинг учун бизни алдаган экансиз...

Саттор бобо

Эндигина гулдан ариган мактаб олмасорида гуруҳ-гуруҳ бўлиб давра кўрган ўқувчилар уруш боболарининг ҳикоясини тинглашади.

— Бова, Исталинград ҳақида кино берди. Битта солдат айнан Сизга ўхшади. Шу Сиз эмасмикинсиз-а, бова? — дейди қитмиргина Нурқўзи.

— Исталинград бўлса, менда ўша, — дейди Саттор бова жилмайиб.

— Човиб (югуриб демоқчи) кетаётган экансиз? — Қаёққа қараб човоётган эканман? — хушёр тортади Саттор бова.

— Олға-да, олға қараб, — дейди Нурқўзиси тушмагур муғомбирлик билан.

— Олға қараб бўлса, менда ўша, — дейди Саттор бова астойдил завқланиб.

— Бова, қўлингиз Исталинградда узилиб тушган-а? — сўради Уктам синфдош.

Бизга бованинг нима деб жавоб бериши аввалдан маълум бўлса-да, яна унга жон кулогимизни тутамиз. Бова шу саволга жавоб бераётди, ҳамиша бир нуқтага тикилади, сўнг бир қўли билан ён чўнтагини кавлаб носқовогини олади-да, тиши билан тикчинини очиб, носқовоқни тўқиллатиб тили тағи-га нос ташлайди, бизга шу жойи ҳам қизик. Кейин яна жилмаяди.

Бизни боплаб калака қилаётганидан юзига табассум ёйилади:

— Хуллас, шу десанглар, жанг бошланиб кетди. Сўқа-сўқда билмай қолман. Ўзиям пашистни чиққан жайга тикиб қайтдик, камондир сўраб қолди:

— Расулов, қўл қани, қўлинг қани? — деб. Қарасам, қўлни иснаряд узиб кетган экан.

(Болалар бир-бирига маъноли қараб кулишади. Уктам ўзича кўз қисиб қўяди).

— Бова, олмасиз-а, қўл узилиб тушади-ю, оғрмайдими? — ўсмоқчилайди Шукур ошнамиз.

— Ҳа-я, менга қара, сен Эшқул калнинг невараси, айтаяпман-ку, жанг кучайганда, сезмай қолибман, деб. Ўша пайтда қўл эсга келадими, эси йўқ... Ёлди энди, қани тарқалинлар! Ҳаммаларинг яхши ўқинлар.

Йўлдош бобо

Нариги даврада Йўлдош бова бир оёғини Берлинга ташлаб келгани, лаънати душманга:

— “Ма, шу оёғи сен олсанг олгин, фақат энди урушни тўхтат, таслим бўл”, — деб хушидан кетгани, кейин уруш туггани-ю, ғалаба бўлганини госпиталда эшитганини сўзлаётган бўлади. Аниқ шундай, ана ғалаба шовқиндан бовага қўшилиб болалар “урра-а-а-а-а!!!”, деб қичқиришяпти.

Чўтбой бобо

Яхшиси, ана, Чўтбой бованинг даврасига борганим маъқул. Бованинг ҳикояси ҳам авж нуқтасига етиб қайтаётган пайти эди:

— Кейин-чи, кейин нима бўлди?

— Кейин шундай кўзимни

Ҳикоя

очиб қарасам, тепамда лаънати Гитлер турибди. Айтдим-ку, хандақда тупроқ остида қолган эканман, деб.

— Кейин-чи, кейин?

— Автомат ҳам тупроқ тағида қолиб кетган. Шу пайти итдан тарқаган Гитлер кўзимга қўлини тикиб олса денглар.

— Чўтбой бова атайлаб қора резина билан тўсилган кўр кўзини очиб кўрсатмоқчи бўлади.

— Э-е-ей, шартмас, очманг боважон, очманг. Кўзингизни олдин кўрганмиз, — дейди тайсалланиб Тоштемир, — бу ёғини давом этаверинг бова, бу ёғини.

— Бор гап шу, — дейди бова ҳам қовоғини уюб, кўр кўзини болалар кўришишни истамаганидан гўёки ранжигандай.

— Сиз Гитлерга индамадингизми? — ижиқилайди Шафоат.

— Нега индамайман?! Ҳаромининг чўзилган қўлини шартта кесиб ташладим.

— Уууу, уқкагарди ули-ей, — дейди Нурмат.

— Гитлер ўлдими?

— Улади-да, тирик қоладими йўқасам...

— Уууу, уқкагарди ули-ей!!!

— Бова, олмасиз-а... Гитлери ўлдирган бўлсангиз, сизга герой-перойлик беришмадимиз?

— Беришмоқчи бўлди. Гитлери ўлдирасану, беришмайдими?

— Ахир, берса тақардингизда, йўқ-ку, — дейди Шафоат энди очикчасига бованинг жигига тегиб.

— Ўртоқ Исталин хапа бўпти-да-а?

— Ууу, уқкагарди ули-ей!

— Ҳой, тирмизак. Бунча уқкагарлайсан... Кимни сўкаясан? Сўкма. Исталинни сўкма...

— Хўп, боважон, хўп, ўлоп-маяпманми Исталинни сўкиб, — дейди Нурмат. — Исталин

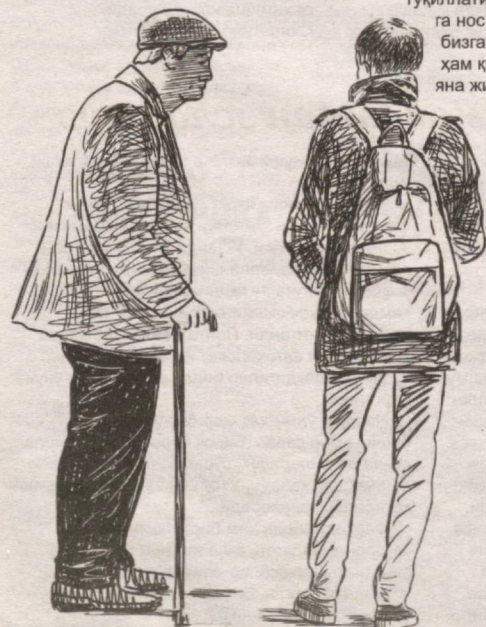
нега хапа бўпти? Ўлдирганингиз яхши бўпти-ку Гитлери..., — яна қитмирлиги тутайди Нурматнинг.

— Ҳ-е-ей, Чори бованиннинг ўзгинасисан-а, эзмасан. Ахир, Исталин менга у лаънати Гитленинг тириги керак эди. У иблисга икки оғизгина гапим бор эди, дебди. Эҳх, Шерматов уни бекор ўлдирди-да. Тирик қолдириши керак эди, дебди. Шунинг учун геройликни эмас, манави “Қизил юлдуз”ни бериб юборибди. — Бова чап кўксидидаги чўғдай порлаб турган орденни кўрсатади.

Биз

Бугун тонг саҳарда ўша болалик чоғларимни хотирладим. Кўз ўнгимда жангчи боболарим гавдаланди. Ғалаба байрамида улар мактабимиз ҳовлисида тўпланишарди. Улар жуда кўп эди. Кўксидида осилган орден-медаллар урушнинг энг оғир жароҳатлари, аччиқ алам-ли кунларидан сўзларди. Улар кўксидида титраган юракларида уруш оғриқлари зарби сезилиб турса-да, ўзларини дадил ва тетик тутишга уринишяётганини биз — болакайлар эҳтимол англамагандирмиз. Бироқ, бироқ, улар лаънати урушнинг даҳшатли фожиалари ҳақидаги ҳақиқатларни атайлаб бизга сўзлаб бермаётгани, гўзал ёлғонлар билан бизнинг беғубор қалбимизни аяётганини ҳис қилардик...

Биз ҳам уларнинг уруш ҳақидаги ҳазил-хузул маталларига гўёки ишонаётган каби жон кулогимиз билан тингладик. Ҳа, биз болалар ҳам уларни аярдик. Айтинг, бошқача бўлиши мумкинмиди?

ҒАЛАБА БАҲОРИ

(Кичик ҳикоя)

Уруш тугади. Баҳор...

— Онажон, гулларни қаранг?! Нега йиғлаялсиз?

— Бу гулларни отанг бизга ер остидан юбораётганга ўхшайди.

— Катта бўлсам, мен ҳам сизга ер остидан гул жўнатаман...

— Йўқ, Сен ердаги суюнчимсан.

— Шунчалар кучлиманми?!

— Кучлисан.

— Отамдан ҳам зўрманми?

— Ҳа. Шунинг учун ҳам отанг ишониб мени Сенга қолдирган...

Жасоратли журналист эди

СОБИР ака Ёдиқов жамоамизнинг энг жасоратли мухбири эди. Сурхондарёлик бу ижодкорнинг қалби Бойсун тоғларидек юксак, қалами ёнгилмас бургутларнинг кўзидек ўткир эди.

Собир ака камчиликларга мурасасиз, ҳар хил иллатларни кўришга тоқати йўқ, ҳақгўй ва бир сўзли инсон эди. Бу жасорати ҳар бир ёзган мақоласида, ҳар бир сатрида кўриниб турарди.

"Инсон ва қонун" газетасида чиққан энг кучли танқидий мақолалар, ўша даврнинг камчилик ва гурбатларини ўзида акс эттирган ўткир фелетонлар муаллифи, албатта, Собир Ёдиқов бўларди. Собир ака шунчаки ёзмасди. Ёзганда ҳам ёндириб, бир жойни ўпирадиган, унча-мунча "кўён юрак"ларни така-пука қиладиган қилиб ёзарди. Газетада чоп этилган ҳар бир таҳлилий, танқидий мақоласи катта шов-шувларга сабаб бўлар, айрим амалдорларга "Сичқоннинг ини минг танга" бўлиб қоларди.

Собир ака нафақат кучли журналист, балки ажойиб ёзувчи ҳам эди. Унинг кўпплаб асарлари Бойсун тоғларининг ҳавосини, нозик кўнгилларни забт этадиган меҳр навосини ёдга солар, қайта-қайта ўқишга чорларди.

Тоғлик одамлар ҳеч қачон панада юрмайди. Собир ака ҳам сўздан ясалган қиличи билан ҳамиша олдинда, ҳамиша музаффар бўлиб юришга одатланган эди. У қалами тиғи билан қанча-қанча жойларни обод қилди, қанча иллатларнинг илдизини қуритди, қанча муаммоларни бартараф этишга ёрдам берди.

Собир ака барчамизга беназир устоз, барчамизга қадрли дўст эди. Жаранглаган овози, сўзи билан барчамизга ўрнак бўлган бу инсондан журналистиканинг сирларини ўрганганмиз. Ҳар бир мақоласи биз учун бир мактаб бўлган, десам асло мулолага бўлмайди.

Афсуски, шундай самимий ва жасоратли инсон бугун орамизда йўқ. Қалбимиздан фақат яхшилик билан жой олган Собир аканинг хотирасини ҳамиша ардоқлаймиз, ҳеч қачон унутмаймиз!

Ўз касбининг фидойиси эди

ТАНИҚЛИ журналист, Ўзбекистон журналистлари ижодий уюшмаси аъзоси, тахририятимизнинг Бухоро вилояти бўйича махсус мухбири вазифасида фаолият олиб бorgan Валижон Юсупов эл ардоғидаги инсонлардан бири эди. Агар ҳаёт бўлганида бугун устоз ҳамкасбимиз табарруқ 70 ёшга кирган бўларди.

Буюк файласуф Сукротнинг "Инсон умри йиллар билан эмас, балки қилган эзгу ишлари билан ўлчанади" деган пурҳикмат гапи бор. Шу маънода айтганда, Валижон ака ўзининг баракали ижоди, инсон ҳусни саналган ширинсуханлиги, юртдошларимизга маънавий озуқа, шу жумладан, ҳуқуқий маърифат улашишдек хайрли ишлари билан ҳавас қилса ва ибрат олишга аризулик сермазун ҳаёт йўлини босиб ўтди. У кишини таниган-билган, бирга ишлаган, ҳамқору ҳамнафас бўлган қай бир инсон билан суҳбатлашманг, бунга ишонч ҳоли қиласиз.

Валижон Юсуповнинг фидойилиги туфайли Бухорода республикамизнинг бошқа ҳуқуқий нашрлари ибрат олса арзигulik мактаб яратилган. Қолаверса, Валижон ака республика нашрларида ҳам бухоролик муаллифларнинг ҳуқуқий мавзудаги материаллари ёритилишида жонбозлик кўрсатган. Шу боис кўпчилик юртдошларимиз устозни "Қабоҳат" ва "Жаннат дийёр" номли китоблари, республикамизнинг нуфузли "Инсон ва қонун", "Куч — адолатда" ва "Ҳуқуқ" газеталарида чоп этилган суд очерклари, бир-бирдан қизиқарли мақолалари орқали яхши биларди. Бундан ташқари, В.Юсупов Бухоро вилояти ҳўжалик судининг матбуот котиби сифатида ҳам самарали фаолият юритган.

"Ватанни севмоқ иймондандир", дейилади муборак Ҳадиси шарифда. Валижон аканинг нақадар ватанпарвар инсон эканлиги унинг ижодида яққол кўзга ташланиб турарди. Фикрларимизнинг исботи тариқасида устознинг "Кўзим қорачиги" шеърдан парча келтиришни лозим топдик:

*Бобалардан мерос қолган азиз тупроқ,
Гардларингни лабга босган бобо Широқ.
Тарихингдир аспардан йироқ-йироқ,
Кўзимдаги қорачигим, Ўзбекистон.*

Ушбу сатрлар газетамизнинг истиклолнинг 22 йиллигига бағишланган махсус байрам сонидан биринчи саҳифасида чоп этилган.

Маълумки, инсон ҳаёти, бошлаган эзгу ишлари, комил ва қобил фарзандлари, шогирдлари туфайли бардавом бўлади. Тўғри, бугун Валижон ака орамизда йўқ. Аммо шогирдлари, ўғиллари Оқилжон, Олимжон, қизлари Лолаҳон ва Шоираҳон ҳамда рафиқаси Матлуба опа туфайли устознинг чирोगи ҳамиша ёниқ. Тилагимиз — ушбу ёруғлик ҳеч қачон сўнмасин.

Қалбга яқин инсон эди...

ҲАЁТ фақат қувончлардан, бахту саодатлардан, галаба ёки муваффақиятлардан иборат эмас. Ҳаёт — ўйин. Унинг турли сирлари, синовлари, пасту баланд доволари бор. Тақдирнинг қутилмаган кўргиликлари, зарбаларидан инсон зоти қочиб қутула олмайди. Ҳаётнинг қонунини шундай.

Гоҳида голиб бўлсанг, гоҳида ёнгиласан...

Шукур Содик билан тенгдошимиз. Ҳам журналист, ҳам шоир, ҳам таржимон бу ҳамкасбимиз билан "Инсон ва қонун" газетасида ишлаш жараёнида дўстлашдик. Асли самарқандлик бу "тилмоч" йигит билан талабалик йилларимизда 80-йилларда курсдошимиз нарпайлик Малика Мамадиёрова орқали яхши таниш эдик. Пойтахтни забт этган ҳамкасбимиз билан тахририятда узоқ йиллар бирга ишладик, бирга ижод қилдик, тортишдик, баҳслашдик.

Шукур Содик ҳозиржавоб журналист, нозик қалбли шоир, моҳир таржимон сифатида республикамизда анча таниқли ижодкор эди. Журналист ҳеч қачон текис, раван йўллардан юрмайди. У ҳамиша оғир, мураккаб йўллардан юришга, доволардан ошишга тўғри келади. Шукур Содик ҳам ҳаёти давомида анча-мунча чигирликлардан, синовлардан ўтди. Йиллар унга вафо қилмади. Айни ижодий юксалиш даврида ҳамкасбимиз омонатини топширди.

У ҳамиша ҳаётнинг ёрқин рангларини ифода этар, хушқақчақ инсон эди. У кирган давралар гуриллаб кетар, самимий чехрасини кўриб юзлар, чиройли фалсафий шеърларини ўқиганида кўнгиллар ёришиб кетарди. Тадбирларга файз киритар, ёзган ҳар бир нарсаси таъсирли, юракка яқин эди.

Шукур Содикдан ажойиб хотиралар, ўзига хос ижодий мерос — ўткир публицистик мақолалар, гўзал шеърлар, сара таржималар қолди. Жамоамизда ўз ўрнига эга бўлган Шукур Содик қалбга яқин инсон эди. Унинг ёди, хотираси қалбимизда мангу яшайди.

Охиратингиз обод бўлсин, устоз

дин Мамадалиев ҳар доим ишга жуда эрта келар ва ўзи ўтирадиган ўша 8-хонанинг эшик-деразаларини очиб, бу масканга файз бағишларди.

Афсуски, устоз бугун орамизда йўқ. У бу фоний дунёни 61 ёшида тарк этди. Устоздан кўпгина шогирдларига журналистиканинг залворли йўлида ҳалол ва фидойилик кўрсатиш фазилати, фарзандларига эса юксак тарбия, инсоний фазилатлар мерос бўлиб қолди, десак адашмаймиз.

Шуни айтиш кераки, Зайниддин Мамадалиев газетачилиқда мустаҳкам ирода, юксак билим ҳамда

тажриба билан меҳнат қилди. Хусусан, у "Туркистон" ҳозирги "Ёшлар овози" газетасида мусаҳҳихликдан то Бош муҳаррирликкача бўлган йўлни босиб ўтди. Ундан сўнг бир неча йиллар "Ҳуқуқ" газетасида ҳам масъул лавозимларда ишлади. Сўнгги 10-12 йил давомида эса, Адлия вазирлигининг "Инсон ва қонун" газетасида бўлим бошлиғи лавозимида самарали фаолият олиб борди.

Устоз, Сизнинг ёрқин хотирангиз қалбларимизда мангу қолади. Сиз босиб ўтган йўл биз — шогирдларга ҳамиша ибрат бўлади. Охиратингиз обод бўлсин.

Сени армон билан эслаймиз

ФАРҲОДЖОН Ҳўжаназаров газетамизнинг саҳифаловчи-дизайнери эди. У тахририятимизга ишга келган илк кунлардан оқ бутун жамоа билан тез тил топишди.

Мен бунинг сабабини икки нарсда кўрганман. Яъни, Фарҳоджон ҳам меҳнатқаш, ҳам хушмуомала ва ҳазилқаш йигит эди. Муштарийларимизга яхши маълумки, илгари газетамизнинг умумхалқ байрамларига бағишланган рангли-безакли махсус сони чоп этиларди. Ана шундай кезларда саҳифаловчи-дизайнер тахририятнинг қўл-оёғига айланиб қолади. Шунда Фарҳоджон укам керак бўлса, шанба ва яқшанба кунлари ҳам ишлаб, 56 ёки 64 саҳифалик байрам сонимизни тез ҳамда сифатли бўлиб чоп этилишини таъминлар эди. Шунинг учун бош муҳаррирдан тортиб,

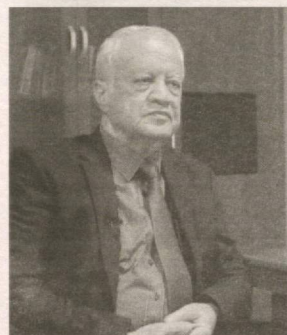
техник ходимларимизгача уни самимий яхши кўрарди.

Аммо қанчалик яхши кўрмайлик, унинг фожиали ўлими ҳақидаги хабар ҳаммамизни эсанқиратиб қўйди. Ушанда ҳам махсус байрам сонимиз тайёрланишидан аввал тугилиб ўсган қишлоғига — яқинларини зиёрат қилиш ҳамда тоғаваччасининг тўйида иштирок этиш учун кетганди. Пойтахтга қайтаётганда эса машъум автоҳалокат юз берган. Қаранг, худди қишлоқдагилар билан видолашиш учун боргандек.

Начора, ўлим ҳақ, ҳар бир инсоннинг бошида бор савдо. Бироқ биров олдин, биров кейин деганларидек, сўрамасдан, маслаҳатлашмасдан келади. Ўтган инсондан эса турли хотиралар қолаверади.

Фарҳоджондан ҳам бири иккинчисини тақорламайдиган, аксариятини эслаганда беихтиёр ҳамкасблар қулиб қўядиган ширин хотиралар қолган. Биз сени ҳамиша табассум билан эслаймиз, Фарҳоджон!

ҚАДР БУЮК ТУШУНЧА! ИНСОННИ УЛУГЛАШНИНГ ЭНГ ОЛИЙ НАМУНАСИ

СОҶАМИЗ ФИДОЙИЛАРИ, ФАХРИЙЛАРИНИ ҶАМ
ҚАНЧА ЭЪЗОЗЛАСАК КАМАлишер
МАРДИЕВ:

(1993-1995 йиллар
адлия вазири бўлиб
ишлаган)

Абдусамат
Полвон-зода

(ҳақида замондошлари
фикри
2000-2005 йиллар Адлия
вазири бўлиб ишлаган)

Рустамбек ШАМСУТДИНОВ,
тарих фанлари доктори, профессор:

МИЛЛАТПАРВАР
ҲУҚУҚШУНОС

университети проректори Қодиржон Парпиев таклифи билан анжуман мен бошлиқ Ўзбекистон тарихи кефедраси олиб бораётган ишларни янада кучайтириш, қатагон қурбонлари хотирасини абадийлаштириш учун "Мерос" илмий-амалий халқаро экспедиция жамоат фондини ташкил этишга қарор қилди. Тегишли ҳужжатлар, материаллар Ўзбекистон адлия вазирлигига тақдим қилинди. Ҳақида замондошлари фикри 2000-2005 йиллар Адлия вазири бўлиб ишлаган)

А.Полвон-зоданинг хизмати катта бўлган. 2001 йилда 415 саҳифали "Истиқлол йўлида шахид кетганлар" номли китобим нашр этилди.

2018 йил 15 августда Андижон давлат университетида "Қатагон қурбонлари хотираси" музейи ишга тушди. 2019 йил 3 октябрда музейимизга Абдусамат Полвон-зода яқинларидан профессор Ҳалим Бобоев, Адлия вазирлиги фахрийлар кенгаши раиси Эрмухаммад Шерматов билан бирга ташриф буюришди. Ҳақида замондошлари фикри 2000-2005 йиллар Адлия вазири бўлиб ишлаган)

Тарихимизнинг бузилган, сохталаштирилган саҳифаларини ўз жойига қўйиш борасида ҳуқуқшунос, миллатпарвар бу инсон билан бўлган ҳамкорлигимиз келажакда ҳам давом эттаверади.

Ҳалим БОБОЕВ,

юридик фанлар доктори, профессор:

ОДИЛЛИК ТАРАФДОРИ

— Полвон-зода Олий суд раисининг биринчи ўринбосари бўлган вақтида мен илмий маслаҳатчи эдим. "У" "Пахта иши" юзасидан бўлаётган ишни кўраётган, айбисиларни овоз қилиш учун имзо қўяётган эди. Ҳали мустақиллик эълон қилинмаган вақтлар, у пайтда биз Москвага бўйсунар эдик. Ҳақида замондошлари фикри 2000-2005 йиллар Адлия вазири бўлиб ишлаган)

Сухбатни Мадина ҲАМДАМОВА ёзиб олди.

"ЎЗИМ ЭККАН АРЧАЛАРНИ
КЎРИБ ҚУВОНДИМ"

— 9 майни Хотира ва Қадрлар кунини тарзида нишонлашни замирида тинчлик деган сўз ётибди. Президентимиз Шавкат Мирзиёев "Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида"ги Фармонида ҳам мамлакатимизда 9 май умумхалқ байрами — Хотира ва Қадрлар кунини ўтказилиши, шунингдек, Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлганлар хотирасини абадийлаштириш, ёшларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялашга ҳисса қўшиб келаятган фахрийларни эъзозлашни таъкидлади.

Орамизда қанчадан-қанча уруш қатнашчилари, фронт ортида меҳнат қилиб, машаққат чекиб қайтганлари бор. Ўтганларни хотирлаш, сафимизда юрганларини эса қадрига етишиш кераклигини ҳаммамиз англашимиз керак.

Вазирлиқни анча мураккаб вақтда қабул қилиб олган эдим. Ҳозирги Юридик университетининг биноси ўша пайтда Автотранспорт институтига қарашли эди. Қисқа вақтда талабалар биноси бўшатиб чиқиб кетган, Адлия вазирлиги биноси билан институт биносини таъмирлаш жуда қийин кечди. Энг биринчи масала кадрлар сиёсати билан шуғулланиш эди. Кадрлар суҳбатдан ўтгандан кейин коллегиядан ўтиб ишга қабул қилинар, минг чигирқидан ўтиб ҳодим танланар эди.

Судлар Адлия вазирлигига қарашли эди. Суд тизими, кадр-

лар масаласи, уларни тиклаш жуда оғир жараён эди, албатта. Суд ҳокимияти эса мустақил бўлиши керак эди. Шу муаммони бартараф этиш мақсадида Биринчи Президентимизга ариза билан мурожаат қилдим. Зудлик билан аризама жавоб хати, ўша пайтдаги партиядан бўшган биноларнинг ҳаммасини судларга бериш ҳақида буйруқ келди. Шу муносабат билан судларнинг моддий-техника базаси ҳам тикланди. Аммо талаб жуда кучли бўлди. Орадан озгина вақт ўтгач, юридик факультетни институт қилиш ҳақида тепадан топшириқ бўлди. Шундан сўнг, кўнгирак бўлди. Гўшақни кўтариб: "Яхшимисиз, ректор бўлганингни билан табриклаймиз!" деган сўздан ажабландим. "Ахир, мен ректор эмасман десам, Сиз Вазир-ректор бўлдингиз" дейишди. Яна бир қувонарли воқеа шуки, аёллардан чиққан биринчи ҳуқуқшунос-академик Хадича Сулаймонованинг 80 йиллигини жуда катта тантана билан нишонладик. Адлия вазирлиги ташкил топганлигининг 70 йиллигига Ўрта Осийдан Адлия вазирлари иштирок этгани, бир қатор устозларимизнинг меҳнатлари қадрланиб, "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист" унвони берилганини ёдга олмасдан иложимиз йўқ.

Вазирликка ҳозир ҳам бориб тураман. Ҳар борганимда ўзим эккан арчаларни кўриб баҳри дилим очилади.

ЭЪЛОНЛАР

Тошкент вилоят адлия бошқармаси ҳузуридаги малака комиссиясининг 2021 йил 9 апрелдаги 13/2021-сон йилги баённомаси ҳамда Тошкент вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 9 апрелдаги 15-Н-ум-сон буйруғига асосан Тошкент вилоят адлия бошқармаси томонидан 22.04.2020 йилда Уртачирчиқ туманида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус М.Мамировага берилган TS 0085-рақамли лицензиянинг амал қилиши 2021 йил 12 апрелдан 1 ой муддатга тўхтатилди.

Тошкент вилоят адлия бошқармаси ҳузуридаги малака комиссиясининг 2021 йил 9 апрелдаги 14/2021-сон йилги баённомаси ҳамда Тошкент вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 9 апрелдаги 14-Н-ум-сон буйруғига асосан Тошкент ви-

лоят адлия бошқармаси томонидан Қуйчирик туманида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Р.Сотволдиевга берилган TS 0065-рақамли лицензиянинг амал қилиши 2021 йил 12 апрелдан 1 ой муддатга тўхтатилди.

Жиззах вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 12 апрелдаги 7-А-сонли буйруғига асосан талабгор Жўраев Муҳаммадқул Муҳиддиновичга "FANINA NIHOYASI" адвокатлик ҳайъати ишга кирганлиги муносабати билан 129-сонли адвокатлик гувоҳномаси ва адвокатлик мақоми берилганлиги маълум қилинади.

Андижон вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 14 апрелдаги буйруғига асосан Андижон шаҳридаги "Bo'ston huquq yordam" адвокатлик бюроси ад-

вокати Сулайманов Айсаражига 2019 йил 7 майда берилган AN 000225 рақамли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия ва адвокатлик мақоми аризасига кўра тугатилди.

Наманган вилоят адлия бошқармаси томонидан "International advocates" адвокатлар ҳайъати адвокати Каримов Раҳимжон Бойдаевичга бошқарма томонидан 24.12.2018 йилда берилган NA 000067-сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилиши ҳамда унинг адвокатлик мақоми "Адвокатура тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 16-моддасига асосан тугатилди.

Новоий вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 14 апрелдаги 80-ум-сонли буйруғига асосан Наримов Ибрагимга бошқарма томонидан 2018 йил 28 декабрда берилган NV 000004-рақамли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилиши ва адвокат мақоми тугатилди.

Жиззах вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 16 апрелдаги 8-А-сонли буйруғига асосан талабгор А.Норкузиевга GZ-000136-сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия берилганлиги маълум қилинади.

Андижон вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 21 апрелдаги буйруғига асосан Андижон шаҳридаги "AZIS ADVOKAT" адвокатлик бюроси адвокати Раимқулов

Иброҳимжон Реджабовичга 2018 йил 17 декабрда берилган AN 000033 рақамли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия ва адвокатлик мақоми аризасига кўра тугатилди.

Жиззах вилоят адлия бошқармасининг 2021 йил 19 апрелдаги 9-А-сонли буйруғига асосан Жиззах шаҳридаги "MALAKALI NIHOYA" адвокатлик ҳайъати адвокати Эсонов Алишер Улугмуртовичнинг адвокатлик гувоҳномаси ва адвокатлик мақоми адвокатлик фаолияти билан бирга олиб бериб бўлмайдиган доимий ишга ўтганлиги муносабати билан унга 2019 йил 25 январда берилган 089-сонли адвокатлик гувоҳномаси ва адвокатлик мақоми мазкур иш даврига тўхтатилди.

